

การขับเคลื่อนธุรกิจประเภทอาหารสู่การขอรับรองมาตรฐาน
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

Encouraging Food Business towards Food Standard Certification to
Build Consumer Confidence

ไตรมาศ พูลผล^{1*} ภิญญาพัชญ์ นาคภิบาล^{2*} ปิยะพงษ์ ยงเพชร³ ถกรัตน์ ทักซิมา⁴

ธนธร ชื่นยินดี⁵ ณัฐกิตต์ อยู่ด่าง⁶

Trimas Phunphon¹ Pinyapat Nakpibal² Piyaphong Yongphet³ Takunrat Taksima⁴

Thanatorm Chuenyindee⁵ Nattakit Yuduang⁶

บทคัดย่อ

การส่งเสริม และการพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาหารให้เกิดศักยภาพ และมีความสามารถในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถเข้าสู่การแข่งขันในตลาดที่หลากหลายมากขึ้นในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เป็นฐานรากให้เกิดความเข้มแข็ง ดังนั้นจังหวัดปทุมธานีจึงได้มีนโยบายขับเคลื่อนผู้ประกอบการธุรกิจประเภทอาหาร โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานดำเนินงานขออนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานฯ 2) ดำเนินการจัดเวทีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมในการขออนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยการจัดเป็นสถานีการเรียนรู้ประเภทผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และประสานงานวิทยากรให้ความรู้เรื่อง “มาตรฐานผลิตภัณฑ์” จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี 3) จัดทำแผนปฏิบัติการลงพื้นที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ในการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และ 4) ดำเนินการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ผลิต และผู้ประกอบการ จากผลการดำเนินการส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมในการขอรับรองมาตรฐาน ด้วยกัน 2 ประการ คือ ประการแรก การบริหารเชิงนโยบาย 1) การสื่อสารข้อความ ควรมีการมอบหมาย 2) ทรัพยากร กำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ 3) ทักษะคติของผู้ปฏิบัติ และ 4) โครงสร้างของระบบราชการ ประการที่สอง การเตรียมความพร้อมใน

¹ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)-จังหวัดปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12000

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 13180

³ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 13180

⁴ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

⁵ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220

⁶ School of Industrial Engineering and Engineering Management, Mapúa University, Philippines 1002

รูปแบบของการกำหนดภาพอนาคต 1) มุมมองต่ออนาคต 2) การกำหนดแนวทางต่อการวางแผน และ 3) การตัดสินใจร่วมกัน

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานไม่เกิดความซับซ้อน ตลอดจนใช้งบประมาณ เวลา และกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเสนอเป็นแนวทางในการขับเคลื่อน คือ 1) การแสวงหาแหล่งงบประมาณ 2) การสำรวจความพร้อมผู้ประกอบการเพื่อวางแผนการขับเคลื่อน 3) การส่งเสริมองค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพกำลังคน และ 4) การจัดหาพันธมิตร และเครือข่ายร่วมพัฒนา

คำสำคัญ: ธุรกิจอาหาร , การรับรองมาตรฐาน, ความเชื่อมั่นผู้บริโภค

Abstract

In order to promoting and developing of food business entrepreneurs for competitive advantage and fully improvement quality products able to global competition will lead to the development of the local economy for their strengthen. In case of Pathum Thani Province has a policy to enhanced food business entrepreneurs. This research aimed to: 1) organizing a meeting of the worker group for applying a product's standard license to create knowledge ment 2) Conducting a group for manufacturers and entrepreneurs to seminar their knowledge, understanding and preparing for apply their product standards by organizing a learning area for various types of products and cooperate the speakers to provide knowledge on "standardize product" from the office of Pathum Thani Provincial Public Health. 3) Preparing action plan to providing knowledge, give advice to manufacturers and entrepreneurs in order to requesting product standards, and 4) requesting a product standard for manufacturers and entrepreneurs. From the results of the implementation there is 2 results: 1) communication. 2) Determine the resources that required to implement the project 3) Attitudes of workers, and 4) the structure of the government. Moreover, the preparation of preparedness in very soon situation 1) Perspective for the future, 2) implication for planning, and 3) collective decision-making.

From such suggestions to improving the entrepreneur development plan that able to requesting the certification system, government should have a plan to drive it. Otherwise, the operation is not complicated in term of using budget, time, and

manpower efficiently. It is proposed as a guideline for the implementation plan: 1) seeking a fund; 2) a survey of entrepreneurs preparedness for planning, 3) promoting and develop manpower knowledge, and 4) recruiting manpower and co-development network.

Keyword: food business, food standard certification, consumer confidence

บทนำ

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะหลายรอบปีที่ผ่านมาทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านคุณภาพชีวิต และด้านสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ที่ผ่านมา ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเนื่องมาจากระบบการทำงานต่างๆ มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้น จังหวัดปทุมธานีได้มีการประเมินศักยภาพของพื้นที่ในทุกมิติที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1) ด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด 2) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต 3) ด้านการค้า 4) ด้านการเกษตร 5) ด้านการท่องเที่ยว 6) ด้านการลงทุนของภาคเอกชน 7) ด้านเศรษฐกิจชุมชน 8) ด้านการเงินการคลัง และ 9) ด้านภาวะค่าครองชีพ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้รูปแบบของการบริหารงานตลอดจนลักษณะความเป็นอยู่ของสังคมในจังหวัดปทุมธานี เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามที่ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด (2562:51) ได้สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดปทุมธานี ดังนี้ จังหวัดปทุมธานีได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจที่พึ่งพิงด้านการเกษตร มาเป็นระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพิงภาคอุตสาหกรรม อันเป็นผลมาจากความแออัดของโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนนทบุรี และมีการขยายเพิ่มมากขึ้น ทำให้จังหวัดปทุมธานีกลายเป็นแหล่งรองรับการเข้ามาทำกินจากผู้คนในทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงาน ส่งผลให้จำนวนประชากรแฝงที่เพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเป็นพื้นที่เชื่อมโยง และต่อยอดการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจต่างๆ ในพื้นที่หลายส่วนด้วยกัน เช่น การเกษตร การคมนาคม อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ แต่ทว่าสิ่งหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับระบบเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับประชากรในพื้นที่ คือ กลุ่มเศรษฐกิจชุมชน และกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมที่ต้องการแรงขับเคลื่อนจากส่วนราชการ ตามที่ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด (2562:14-25) ได้อธิบายถึงมิติที่มีความเกี่ยวเนื่องกับการส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปทุมธานี (Gross province product : GPP) อยู่ที่ 346,723 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมนอกเหนือทางการเกษตร (98.3) และในส่วนกิจกรรมที่อยู่ในภาคการเกษตรมีเพียงประมาณร้อยละ (1.7) และเมื่อเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดพบว่า จังหวัดปทุมธานี

อยู่ลำดับที่ 3 รองจากจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนกิจกรรมการส่งเสริมเพื่อช่วยสร้างรายได้ให้เกิดการพัฒนาด้านระบบเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานี คือ การท่องเที่ยวที่โดดเด่นหลายด้านเช่น อาหาร ธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตชาวมอญ จะเห็นได้ว่าสิ่งที่กล่าวมาล้วนแต่เป็นจุดแข็งที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างมาก การรักษาเอกลักษณ์การเป็นเมืองเกษตรกรรมที่เติบโตควบคู่ไปกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมและการบริการไว้ได้ จังหวัดปทุมธานีเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีความหลากหลายทางด้านประเพณี วัฒนธรรมของแต่ละชุมชน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานีที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่านหล่อหลอมให้พื้นที่ริมแม่น้ำเกิดเป็นชุมชนที่มีเอกลักษณ์ ประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน จนเป็นจุดขายสำคัญช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของพื้นที่ จังหวัดปทุมธานีได้มีการบูรณาการผลักดันความร่วมมือ และสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจชุมชนโดยการส่งเสริมด้านตลาดเพื่อการท่องเที่ยว การจับคู่ทางการค้า การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อเชื่อมโยงกระตุ้นยอดขายผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้งระบบ คือ สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารของฝาก ร้านอาหาร พื้นที่ทางวัฒนธรรมสามารถเชื่อมโยง และสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน

ภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานี (สำนักงานคลังจังหวัดปทุมธานี, 2565 :3) คือ จังหวัดปทุมธานีคาดว่าจะมีอัตราเงินเฟ้อในปี 2565 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.9 ต่อปี และในส่วนของกำลังแรงงานในปี 2565 คาดว่าจะมีตัวเลขอยู่ที่ประมาณ 969,439 คนต่อปี ทั้งนี้อาจได้รับการสนับสนุนจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจทั้ง 3 ปัจจัยคือ

ปัจจัยแรก ภาครัฐมีการวางนโยบายกระจายวัคซีนอย่างต่อเนื่อง สามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้

ปัจจัยที่สอง นโยบายการกระตุ้นเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจจากภาครัฐ ผ่านมาตรการช่วยเหลือต่างๆ เช่น โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และผู้ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ โครงการคนละครึ่งระยะที่สี่ โครงการเราเที่ยวด้วยกันระยะที่สี่ รวมถึงโครงการที่สนับสนุนด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศให้กลับมาฟื้นตัว อันจะส่งผลให้เกิดการบริโภคและการจ้างงาน

ปัจจัยที่สาม มาตรการการช่วยเหลือเกษตรกรของรัฐบาล ผ่านโครงการประกันรายได้จากผลผลิตภาคการเกษตร

จากปัจจัยสนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีจะเห็นได้ว่าการดำเนินการขับเคลื่อนที่ครอบคลุม ก่อให้เกิดการพัฒนาและผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่ดีขึ้นในทุกปัจจัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเป็นแรงขับ และสร้างการยอมรับในกลุ่มธุรกิจที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การขับเคลื่อนโครงการต่างๆ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว การจับจ่ายใช้สอย การกระตุ้นการบริโภค และการจ้างงาน ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม คือ การสร้างมาตรฐาน และการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ของจังหวัดปทุมธานีว่าระบบเศรษฐกิจขึ้น

พื้นฐานของจังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดแนวทางการบูรณาการเพื่อเข้าสู่การขอรับรองมาตรฐานในอนาคต

ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของแนวทางการพัฒนาจังหวัดปทุมธานีตามแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี 2561-2565 อาจกล่าวได้ว่าจังหวัดปทุมธานีมีการวางขอบเขตการดำเนินงานเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถบูรณาการความร่วมมือ และช่วยเหลือกันในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดจากประเด็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแนวทางการส่งเสริมเศรษฐกิจที่นอกเหนือจากระบบอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานีมีความโดดเด่น ด้านการท่องเที่ยว การกินอยู่ และวัฒนธรรมที่เป็นจุดขาย ทั้งนี้จังหวัดปทุมธานีจึงได้มีการดำเนินโครงการที่มีความหลากหลายช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจฐานรากจากกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ดังจะเห็นได้จากตารางสรุปผล แผนการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2561-2565 (ฉบับทบทวน) (2562: ภาคผนวก ข) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561-2564) (ฉบับทบทวน)	เหตุผลของการ ปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	-	(1) การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น (2) คนและชุมชนมีคุณภาพและศักยภาพในการพึ่งตนเองและจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ	เดิมไม่ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้ จึงต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินผลการพัฒนาจังหวัดได้
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	-	(1) GPP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 (2) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) มีค่าคะแนนมากกว่า 0.65	กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาให้ชัดเจนสำหรับประเมินผลการพัฒนาเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561-2564) (ฉบับทบทวน)	เหตุผลของการ ปรับเปลี่ยน
ประเด็นการพัฒนา	1. ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม	1. พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม	ให้ ประเด็น การพัฒนาชัดเจน และกับสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของจังหวัด
	2. เสริมสร้างความเข้มแข็งกระบวนการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารให้มีความปลอดภัยอย่างครบวงจร	2. ยกระดับการผลิตอาหาร สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สู่ตลาดโลก	ให้ ประเด็น การพัฒนาชัดเจน และกับสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของจังหวัด
	3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและการตลาด เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่	3. พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยว เชื่อมโยงธุรกิจและบริการด้านการท่องเที่ยว	ให้ ประเด็น การพัฒนาชัดเจน และกับสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของจังหวัด
	4. ยกระดับการจัดสวัสดิการสังคมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาชีวิตชุมชน	4. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีคุณภาพ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง	ให้ ประเด็น การพัฒนาชัดเจน และกับสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของจังหวัด

(แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2561-2565 (ฉบับทบทวน) (2562:ภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 1 แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้กำหนดประเด็นการพัฒนาทั้ง 4 ประเด็นด้วยกัน คือ ประเด็นแรก การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม ประเด็นที่สอง การยกระดับการผลิตอาหาร สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สู่ตลาดโลก ประเด็นที่สาม การพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวเชื่อมโยงธุรกิจและบริการด้านการท่องเที่ยว ประเด็นสุดท้าย พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มี

คุณภาพ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง โดยเมื่อพิจารณาจากทั้ง 4 ประเด็นพื้นฐานช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาคธุรกิจที่นอกเหนือจากภาคอุตสาหกรรมแล้ว ในกลุ่มผู้ประกอบการเชิงพื้นที่ และกลุ่มผู้ประกอบการเกษตรแปรรูป เป็นกลุ่มผู้ประกอบการหนึ่งที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่สอง สาม และสี่ โดยการวางแผนทางในการพัฒนาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการพัฒนา และแก้ไขปัญหาของจังหวัดปทุมธานี ดังนี้

ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดปทุมธานีในช่วงที่ผ่านมา

จังหวัดปทุมธานีได้กำหนดวิสัยทัศน์ การพัฒนาจังหวัด “ปทุมธานี เมืองน่าอยู่ ศูนย์กลางธุรกิจบริการ และฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง” โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาที่สำคัญไว้ด้วยกัน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม (2) ด้านการยกระดับการผลิต ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก (3) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานบริการ (4) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม จากประเด็นการพัฒนาดังกล่าวจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาในพื้นที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตามที่ได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการ เพื่อให้จังหวัดนำไปขับเคลื่อนผ่านแผนงาน/โครงการของจังหวัดในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ (กลุ่มงานยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี, 2565) ดังนี้

1) การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม จากการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในเรื่อง ขยะ น้ำเสีย มลภาวะ และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางบกและทางน้ำ จังหวัดปทุมธานีได้ขับเคลื่อนการพัฒนาร่วมกับทุกภาคส่วน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่ มุ่งเน้นให้เป็นจังหวัดสะอาด ร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์การใช้หลักการ 3ช : ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ (3R_s : Reduce Reuse Recycle) เช่น ดำเนินโครงการทำถนนให้เป็นถนน ทำคลองให้เป็นคลอง ทำเสาไฟฟ้าให้เป็นเสาไฟฟ้า การพัฒนาสภาพแวดล้อมริมแม่น้ำเจ้าพระยาป้องกันการกัดเซาะตลิ่งพังทลาย การบูรณะผิวทางเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

2) ด้านการยกระดับการผลิต ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก จังหวัดปทุมธานีมีตลาดค้าส่งสินค้าเกษตรไปยังภูมิภาคต่างๆ ในอาเซียน หลายแห่ง เช่น ตลาดไท ตลาดไอยรา ตลาดสี่มุมเมือง มีสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ถือเป็นข้อได้เปรียบด้านการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้

สามารถแข่งขันได้ โดยจังหวัดปทุมธานีมีพื้นที่การเกษตร 510,383 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.52 ของพื้นที่จังหวัด สินค้าเกษตรสำคัญของจังหวัดปทุมธานี (Product Champion) ได้แก่ ข้าวหอมปทุมธานี กุ้งขาวปทุม และปลาดุก นอกจากนี้ ยังมีสินค้าเกษตรอื่นที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ได้แก่ พะแนือ ไข่พื้นเมือง กุ้ง เตยหอม และพืชผักอื่นๆ เกษตรกรส่วนใหญ่ร่วมกับภาครัฐในการดำเนินโครงการเกษตรแปลงใหญ่และจัดตั้งเป็นกลุ่มสหกรณ์เพื่อร่วมพัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

3) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานบริการ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ส่งผลให้นักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศไม่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ ผู้ประกอบการ ร้านค้าที่อยู่ตามชุมชน ผู้ประกอบการโรงแรมและสถานประกอบการต่างๆ ได้รับผลกระทบจากสถิติในปี พ.ศ. 2563 มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 822,525 คน ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ -61.29 รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2563 มูลค่า 1,080 ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ -68.9

4) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม จังหวัดปทุมธานีมีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,163,604 คน เป็นชาย 552,156 คน และหญิง 611,448 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 762.6 คน/ตารางกิโลเมตร ประชากรอาศัยอยู่มากที่สุดคืออำเภอลำลูกกา รองลงมาคือ อำเภอคลองหลวง อำเภอธัญบุรี และอำเภอเมืองปทุมธานี นอกจากนี้ ยังมีประชากรแฝงในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 516,000 คน ที่เข้ามาอาศัยอยู่เพื่อประกอบอาชีพ และเรียนหนังสือ ทำให้จังหวัดปทุมธานีต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้บริการสาธารณะกับประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

จากแนวทางการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา จังหวัดปทุมธานีได้นำแผนพัฒนาดังกล่าวมา กำหนดเป็นเป้าหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2566-2570 โดยกำหนดพันธกิจในการพัฒนาจังหวัดไว้ด้วยกัน 3 ด้าน คือ 1) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน 2) เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านเกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว และ 3) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ทั้งสุขภาพกาย จิตใจ มีความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ มีสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของจังหวัดปทุมธานีได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติไว้ด้วยกัน 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยประกอบไปด้วย (กลุ่มงานยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี, 2565 : 1-5) คือ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้มีความน่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานสู่ตลาดสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระดับการท่องเที่ยว เชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานการบริการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และชุมชนให้มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของสังคม

การดำเนินโครงการการขับเคลื่อนเพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมการพัฒนาผู้ประกอบการทางด้านอาหารจะเห็นได้ว่ากระบวนการทำงานต่างๆ เป็นการเชื่อมโยงกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทั้งนี้ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีที่เป็นกลุ่มนาร่อง เพื่อเข้าสู่โครงการขับเคลื่อนการรองรับมาตรฐานทางด้านอาหารและยาที่ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี ร่วมกับส่วนราชการเครือข่าย เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน จะเห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาจะมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนจังหวัดปทุมธานีด้วยกัน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ 1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานสู่ตลาดสากล 2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระดับการท่องเที่ยว เชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานการบริการ และ 3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของสังคม ซึ่งแต่ละยุทธศาสตร์ได้มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนา โดยสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

แนวทางการพัฒนา และขับเคลื่อน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและ อุตสาหกรรม	1. ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ และได้มาตรฐาน	1. พัฒนาคุณภาพชีวิตและโอกาสในการประกอบอาชีพกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม
2. เพิ่มขีดความสามารถเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการและธุรกิจบริการ	2. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง	2. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และชุมชนทุกมิติ
3. พัฒนาด้านสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการเชื่อมโยงตลาดโลก	3. ส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม การท่องเที่ยว	(เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความมั่นคง และความปลอดภัย)

จากตารางที่ 2 สรุปผลแนวทางการพัฒนา และขับเคลื่อนการส่งเสริมผู้ประกอบการให้ได้รับมาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภค จะเห็นว่าจังหวัดปทุมธานีได้มีการวางกรอบ และทิศทางการดำเนินงานให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนแบบองค์รวมทั้งภาคการเกษตร ธุรกิจบริการ สถาบันการศึกษา และงานทางด้านอุตสาหกรรม ตลอดจนการเชื่อมโยงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดที่เป็นกิจกรรมส่งเสริมด้านรายได้ของคนในพื้นที่ อันจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดปทุมธานีให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงผู้ประกอบการประเภทอาหาร และเครื่องดื่มในจังหวัดปทุมธานีที่ร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีแนวทางเพื่อใช้ในการพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ เกิดความปลอดภัย และสร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภค

สถานการณ์เศรษฐกิจของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (MSME) ในจังหวัด

สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีอาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันอยู่ในช่วงสถานการณ์ของภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลให้การลงทุนที่คาดว่าจะมีการขายตัวในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจบริการ มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น ทั้งนี้การขยายตัวดังกล่าวมาจากความต้องการของผู้บริโภคภายในจังหวัด และภายนอกจังหวัดเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาจากยอดขาย และปริมาณการใช้งานของสาธารณูปโภคภายในจังหวัด เช่น ปริมาณการซื้อกล้วย กล้วยแผ่น การเพิ่มขึ้นของการใช้กระแสไฟฟ้า ยอดขายที่เพิ่มขึ้นของผู้เสียภาษี รายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมเยียนจังหวัดปทุมธานี ยอดขายที่ผู้ประกอบการแจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม สาขาก่อสร้าง ขายส่งขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยาน การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า กิจกรรมการเงินและการประกัน สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาบริการบริการและ บริการสนับสนุน สาขาการบริหารและการป้องกันประเทศ และกิจกรรมด้านสุขภาพและสังคม สงเคราะห์ที่มีการขยายตัวเพิ่มมากยิ่งขึ้นมาจากช่วงปลายปี 2564 (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ,2565:18-19)

ตารางที่ 3 สรุปปัจจัยที่สนับสนุน และปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานี ปี 2564-2565

ปัจจัยที่สนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจ
1. ภาครัฐสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ดี มีการจัดหาวัคซีนที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการป้องกัน และกระจายวัคซีนให้กับประชาชนได้รวดเร็ว และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	1. ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัส รวมถึงประสิทธิภาพของวัคซีนในการป้องกันการระบาด

ปัจจัยที่สนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจ
2. นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐผ่านมาตรการต่างๆ ได้แก่โครงการเพิ่มกำลังซื้อแก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และผู้ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ โครงการคนละครึ่งระยะที่สี่ โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ รวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานยังคงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจภายในประเทศให้เกิดการฟื้นตัว ซึ่งส่งผลให้เกิดการบริโภค และการจ้างงาน	2. สถานการณ์หนี้ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจที่มีแนวโน้มสูงขึ้น สะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้และระดับของหนี้เสียในภาคครัวเรือน (NPL) รายได้ที่ชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการชำระหนี้ และการก่อให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และสินเชื่อเพื่อการลงทุน
3. มาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรของภาครัฐ ผ่านโครงการประกันรายได้สำหรับสินค้าทางการเกษตร	3. ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตร และรายได้ของเกษตรกรที่ลดน้อยลง

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีในช่วงปี 2564-2565 พบว่าปัจจัยขับเคลื่อนที่ดำเนินการ มีปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงเข้ามาแทรกแซงการพัฒนายู่ด้วยกันทั้ง 3 ปัจจัย ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมของปัจจัยความเสี่ยงพบว่า เป็นปัจจัยภายนอกที่ยากต่อการควบคุม แต่จังหวัดปทุมธานีได้กำหนดมาตรการ พร้อมทั้งแผนในการบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์เศรษฐกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีความพร้อมในด้านการบริหารงาน การสร้างมาตรฐาน และการยอมรับในกลุ่มผู้เข้ารับบริการด้วยกระบวนการสร้างมาตรฐานให้กับสินค้าและบริการ โดยความคาดหวังที่กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการ ขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ ประกอบด้วย ปัจจัยความคาดหวัง 3 เรื่อง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี, 2565:50) คือ 1) กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงรุกในตลาดสากลเพิ่มมากขึ้น 2) พัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถผู้ประกอบการให้มีการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล และ 3) การสนับสนุนสินเชื่อในทางธุรกิจ ทั้งนี้เป็นปัจจัยที่ได้มีการสำรวจเพื่อเป็นข้อมูลที่จังหวัดปทุมธานี และส่วนงานที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ในการวางแผน และจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่กระบวนการวิเคราะห์เพื่อศึกษาสถานการณ์ และวางแผนการส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร และด้านอื่นๆ ได้อย่างครอบคลุม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดปทุมธานี

ทิศทางการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการดำเนินงานของจังหวัดปทุมธานีมีกรอบแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งนโยบายระดับประเทศ และการบูรณาการนโยบายเชิงพื้นที่ เนื่องจากการจัดทำแผนระดับที่ 3 เป็นเรื่องที่มีความสำคัญของแต่ละองค์กร และสามารถพัฒนาตนเองให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก เช่น Thailand 4.0 รวมถึงความต้องการของสถานประกอบการในส่วนภูมิภาคเพื่อจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่แท้จริง สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจังหวัดปทุมธานีได้มีการส่งเสริมศักยภาพในการลงทุนทุกมิติ แต่ทว่าที่มีความโดดเด่นมากที่สุดมีอยู่ด้วยกัน 3 อันดับ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด, 2565:41) คือ

อันดับที่หนึ่ง อุตสาหกรรมไฟฟ้า ประกอบด้วยอุตสาหกรรมการผลิต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า โน้ตบุ๊ก โทรทัศน์ เครื่องซักผ้า ตู้เย็น โทรศัพท์ อุปกรณ์ต่อพ่วง รองลงมาได้แก่ ซ่อมตู้แช่ไฟฟ้า ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า รีโมทคอนโทรล ตามลำดับ โดยปัจจุบันมีจำนวนโรงงานด้วยกันทั้งสิ้น 178 โรงงาน เงินลงทุน 58,214.74 ล้านบาท คนงาน 60,365 คน

อันดับที่สอง อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่นำผลิตผลทางการเกษตร อันได้แก่ ผลผลิตที่มาจากพืช ปศุสัตว์ และประมง มาเป็นวัตถุดิบหลักในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางด้านอาหาร โดยอาศัยเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร และการถนอมอาหาร ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องจักร อุปกรณ์ ที่ใช้ในกระบวนการแปรรูปอาหาร (Food processing equipment) บรรจุภัณฑ์อาหาร (Packaging) เพื่อที่จะสามารถผลิตผลิตภัณฑ์อาหารให้ได้ในปริมาณที่เพียงพอต่อการจำหน่าย มีคุณภาพ ปลอดภัย และสะดวกต่อการบริโภค หรือสามารถนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป และเป็นการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตผลจากพืช ปศุสัตว์ และประมง ปัจจุบันจังหวัดปทุมธานีมีโรงงานทางด้านการผลิตอาหารด้วยกันทั้งสิ้น 329 โรงงาน เงินลงทุน 26,695.36 ล้านบาท คนงาน 24,027 คน

อันดับสุดท้าย อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ ประกอบด้วย การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ เช่น การกลึง และเชื่อมโลหะ ผลิตโลหะสำหรับใช้ในการก่อสร้างและติดตั้ง ดัดแปลง ซ่อมเครื่องเรือน หรือเครื่องตกแต่งภายในอาคารที่ทำจากโลหะ รองลงมา คือ เครื่องมือเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็ก ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานด้วยกันทั้งสิ้น 445 โรงงาน เงินลงทุน 26,042.89 ล้านบาท คนงาน 17,977 คน

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะเห็นได้ถึงระดับความคงที่ทั้งด้านจำนวนโรงงาน เงินลงทุน และแรงงาน ของอุตสาหกรรมอาหารที่อยู่ในอันดับที่ 2 ที่แตกต่างจาก อันดับแรก อุตสาหกรรมไฟฟ้า และอันดับที่สามอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ ที่มีความผันผวนในด้านโรงงาน เงินลงทุน และแรงงาน ดังนั้นหลายภาคส่วนที่เป็นหน่วยงานร่วมสนับสนุนจึงได้มีการวางนโยบายผลักดันการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์อาหารของจังหวัดปทุมธานีให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และสามารถบูรณาการร่วมกับการส่งเสริมในด้านอื่นๆ ของจังหวัดปทุมธานีไปด้วย ดังจะเห็นได้จากโครงการของแต่ละภาคส่วนที่ดำเนินการผลักดัน เช่น โครงการฟื้นฟู

และปรับเปลี่ยนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันผู้ประกอบการด้านเกษตรและอาหารของจังหวัด และโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดปทุมธานีให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น

แนวทางการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการ

การดำเนินงานเพื่อร่วมสนับสนุนเพื่อให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ที่สามารถเข้าสู่ระบบเพื่อการขอรับรองมาตรฐาน โดยการดำเนินกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการในพื้นที่เพื่อขับเคลื่อน และลดข้อจำกัดในการดำเนินงาน ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบของคณะกรรมการพัฒนาร่วมกันหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี สถาบันการศึกษา ตัวแทนผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และศูนย์ให้บริการ SME จังหวัดปทุมธานีในการขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด โดยมีการกำหนดแนวทางส่งเสริมผู้ประกอบการดังนี้

1. ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานดำเนินงานขออนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงาน
2. ดำเนินการจัดเวทีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมในการขออนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยการจัดเป็นสถานีการเรียนรู้ประเภทผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และประสานงานวิทยากรให้ความรู้เรื่อง “มาตรฐานผลิตภัณฑ์” จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
3. จัดทำแผนปฏิบัติการลงพื้นที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำ ผู้ผลิตผู้ประกอบการ ในการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์
4. ดำเนินการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ
5. การจัดหาช่องทางสนับสนุนผู้ประกอบการด้านงบประมาณโดยผ่านโครงการ BDS ของ สสว.

โครงการ BDS (Business Development Service)

จากการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาระบบมาตรฐานทางด้านอาหาร และอาจจะพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาด้านงบประมาณในการพัฒนา ทั้งนี้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้จัดทำโครงการ BDS (Business Development Service) ขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่สนใจขอรับบริการด้วยกัน 5 ข้อ คือ 1) การพัฒนาด้าน Productivity 2) การพัฒนาด้านมาตรฐาน 3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการ 4) การส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศ และ 5) การส่งเสริมช่องทางการตลาดต่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอีที่จะเข้ารับการพัฒนาประกอบด้วย 4 กลุ่มธุรกิจ คือ กลุ่มการท่องเที่ยว กลุ่มอาหาร กลุ่ม S-curve และกลุ่ม BCG (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม , 2565:44-47) จากโครงการ BDS ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความสอดคล้องกับการขับเคลื่อนการทำงาน

ในครั้งนี้ เนื่องจากผู้ประกอบการดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการทางด้านอาหารที่มีความต้องการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อดำเนินการขอรับรองมาตรฐานในอนาคต

นอกจากแนวทางการส่งเสริมภายใต้โครงการ BDS ดังกล่าวแล้ว สิ่งหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมเป็นภูมิรู้แก่ผู้ประกอบการในการพัฒนาศักยภาพธุรกิจ คือ การจัดทำพิมพ์เขียวทางธุรกิจ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2022 : 26-27) คือ ก่อนเริ่มต้นธุรกิจควรมีการวางทิศทางและวางแผนให้ชัดเจนเพราะไม่ว่าธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ การมีแบบร่างที่ดีจะช่วยให้การดำเนินงานเกิดความรัดกุม สามารถเริ่มต้นใหม่และรุดหน้าได้สวยงาม ดังนั้นสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับพิมพ์เขียวเอสเอ็มอีที่ต้องวางแผนประกอบไปด้วย 8 ด้านที่สำคัญ ดังนี้

ด้านแรก กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน คือ คือการหาลูกค้าที่เป็นเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจงและชัดเจน เพื่อให้การพัฒนาสินค้าและบริการมีเป้าหมาย ว่าทำเพื่อใคร ใครคือเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง เพราะจะช่วยให้การดำเนินงานของเราทำได้ง่ายขึ้น

ด้านที่สอง กำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจ คือ การปฏิบัติงานในปัจจุบันไม่ใช่ง่ายอย่างที่คิด ยังมีรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นองค์ประกอบทางธุรกิจที่ต้องรับรู้อีกมาก เช่น การจดทะเบียน การทำบัญชี การจัดการคลังสินค้า การบริการหลังการขาย ดังนั้นการกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจจะช่วยให้เรามีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ด้านที่สาม การจัดทำงบประมาณ ผู้ประกอบการต้องมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินว่าในแต่ละปีจะมีการลงทุนในด้านใดบ้าง และงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการลงทุนจะจัดหามาจากแหล่งไหน ทั้งนี้เนื่องจากในทุกการลงทุนจะเป็นการต่อยอดการพัฒนาโครงการอื่นๆ

ด้านที่สี่ ต้องมีความฉลาดและรู้จักคิดริเริ่ม ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ทุกคนต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนล่วงหน้า การพยากรณ์ความเสี่ยง และการสร้างนวัตกรรมทางความคิด เพื่อที่จะสามารถริเริ่มการทำงานตลอดจนตอบสนองต่อความต้องการใหม่ๆ ของลูกค้าได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านที่ห้า เข้าใจวัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจชุดใหม่ คือ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจแบบเดิม Economy of Scale ที่คิดว่าผลิตมากเท่าไรต้นทุนการผลิตน้อยลง เป็นความคิดที่ต้องเปลี่ยนใหม่ เพราะการพัฒนาของดิจิทัลที่ช่วยให้เอสเอ็มอี มีนวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย และต้นทุนการผลิตที่น้อยกว่า

ด้านที่หก เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เก็บบันทึกข้อมูลตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจ สิ่งผู้ประกอบการใหม่ควรทำ คือ การเก็บบันทึกข้อมูลที่มีความสำคัญ เนื่องจากเวลาดำเนินธุรกิจไปนานๆ โดยไม่มีข้อมูลสนับสนุนที่เพียงพอ อาจส่งผลให้ปลายทางของการดำเนินธุรกิจที่ลงทุนไปขาดทุนมากกว่ากำไร

ด้านที่เจ็ด การสร้างคุณค่า Value เราต้องรู้จักตัวตนของธุรกิจ ตราสินค้า บริการของเราที่มีอยู่อย่างชัดเจนจึงจะสามารถสร้างคุณค่าได้มากยิ่งขึ้น เช่น การออกแบบ การใช้งาน ประสิทธิภาพ โดยการนำเสนอคุณค่าควรเน้นที่ประสบการณ์ และรูปแบบของเทรนด์ในสมัยนั้นๆ ประกอบกัน

ด้านสุดท้าย กลยุทธ์พิชิตใจลูกค้า คือ นอกจากการสร้างความต้องการในตัวสินค้า และบริการแล้ว ควรมีการวางแผนการปิดการขาย เพราะผู้ประกอบการหลายท่านมีแต่แนวทางในการที่จะโปรโมทการขาย แต่ลืมหาวิธีการปิดการขายที่ซื้อใจลูกค้า ดังนั้นจึงควรวางแผนเพื่อกระตุ้นยอดขายให้ได้ปริมาณที่มากขึ้น

GMP 420 สุขลักษณะที่ดีในการผลิต

สิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจด้านอาหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ เรื่องความปลอดภัยของอาหารเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญ และนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติเมื่อเข้าร่วมโครงการ คือ (พิมพ์นิภา หิรัญสร, 2565:86-87) สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแนวทางการผลิตอาหารให้ปลอดภัยโดยมีการบังคับใช้ GMP เป็นกฎหมาย ภายใต้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 420) พ.ศ. 2563 ได้กล่าวถึงเกณฑ์หรือข้อกำหนดพื้นฐานที่จำเป็นในการผลิต และควบคุมให้ผู้ผลิตปฏิบัติตาม เน้นการป้องกันและขจัดความเสี่ยงที่จะส่งผลให้อาหารเป็นพิษ หรือทำให้อาหารไม่ปลอดภัย โดยสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการที่ร่วมโครงการต้องรับรู้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ภายใต้มาตรฐานดังกล่าว การกำหนดมาตรการป้องกันในการผลิตอาหารที่ปราศจากอันตราย 3 ทางคือ

1. ทางกายภาพ เช่น เศษแก้ว นี้อด เศษบรรจุภัณฑ์ เครื่องประดับ เชือก เส้นผม เล็บ เศษไม้ จิวเวอร์รี่ และหิน เป็นต้น
2. ทางเคมี ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากสารตกค้างต่างๆ ภายในอาหาร เช่น ยาปฏิชีวนะที่ตกค้างในกุ้ง ยาฆ่าแมลง สารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม และสารอัลฟาทอกซิล เป็นต้น
3. ทางชีวภาพ เช่น จุลินทรีย์ที่ก่อโรค salmonella spp. ในผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ เครื่องเทศ Clostridium botulinum ในอาหารกระป๋อง

นอกจากสาระสำคัญที่ผู้ประกอบการต้องรับรู้ในเบื้องต้นแล้ว สิ่งหนึ่งผู้ประกอบการต้องเข้าใจถึงข้อกำหนดพื้นฐานของมาตรฐาน คือ

1. สุขลักษณะของสถานที่ตั้ง อาคารที่ผลิต การทำความสะอาด และการบำรุงรักษา
2. เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตต้องมีการทำความสะอาด และบำรุงรักษา
3. ต้องมีการวางมาตรการเพื่อควบคุมการผลิต
4. วางระบบทางด้านสุขาภิบาล
5. การทำความสะอาด
6. สุขลักษณะส่วนบุคคล

การวางแผนทางการขับเคลื่อนเพื่อให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสามารถ ผ่านเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานได้นั้น ควรมีการวางแผนจัดหาช่องทางสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านองค์ความรู้ในการทำธุรกิจ การสร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญ และเข้าใจถึงมาตรฐานที่

ต้องนำมาใช้ในการพัฒนา อันจะนำไปสู่การดำเนินการในขั้นตอนการส่งเสริม และการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อประเมินความพร้อมผู้ประกอบการในขั้นตอนการสำรวจ และประเมินสถานที่ผลิต ซึ่งผลการสำรวจและประเมินสถานที่ผลิตของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่าสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีข้อจำกัดด้วยกัน 5 ประการ คือ 1) ข้อจำกัดด้านกายภาพ 2) ข้อจำกัดด้านงบประมาณ 3) ข้อจำกัดด้านองค์ความรู้ 4) ข้อจำกัดด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 5) ข้อจำกัดด้านแรงงาน โดยสรุปได้ดังนี้

ลำดับ	ข้อจำกัดในการพัฒนา	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)
1	ด้านกายภาพ	11
2	ด้านงบประมาณ	9
3	ด้านองค์ความรู้	9
4	ด้านวัสดุอุปกรณ์	9
5	ด้านแรงงาน	8

1. ด้านกายภาพ เป็นข้อจำกัดที่มากที่สุดของจำนวนสถานประกอบการเนื่องจาก พื้นที่ในการผลิตอาหารส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภายในอาคารที่พึก เป็นพื้นที่เปิด และยังไม่มีการควบคุมทางด้านสุขลักษณะในพื้นที่ผลิตอาหาร จึงส่งผลให้เป็นข้อจำกัดที่ต้องดำเนินการแก้ไขเร่งด่วน

2. ด้านงบประมาณ ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการนำร่องในครั้งนี้บางรายเป็นผู้ประกอบการรายย่อย ที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ต้องใช้ในการปรับปรุงด้านกายภาพ และวัสดุอุปกรณ์

3. ด้านองค์ความรู้ การดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อการเข้าสู่การขอรับรองมาตรฐาน ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมจะได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน ก่อนดำเนินการพัฒนา ทั้งนี้เมื่อมีการติดตามพบว่าผู้ประกอบการบางรายยังไม่เข้าใจถึงแนวทางของการเข้าสู่ระบบมาตรฐานได้อย่างชัดเจน จึงได้มีการอธิบายแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมด้านสุขลักษณะเพิ่มเติม

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ จากการลงพื้นที่ให้คำปรึกษา และสำรวจข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการบางรายที่เข้าร่วมโครงการ ยังขาดความพร้อมในด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตอาหารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

5. ด้านแรงงาน ในส่วนของแรงงาน และกำลังคนแต่ละสถานประกอบการมีอยู่ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแรงงานพื้นถิ่นที่มีทักษะในการผลิตและแปรรูปอาหาร แต่ยังคงขาดบุคลากรที่มีความเข้าใจรวมทั้งแรงงานที่มีอยู่บางสถานประกอบการมีเพียง 2-3 คน ที่ไม่เพียงพอต่อการกำลังการผลิตในแต่ละช่วง ดังนั้นจึงให้แนวทางในการวางแผนด้านกำลังคน การคำนวณต้นทุน การใช้เวลาในการผลิต เพื่อที่จะสามารถวางแผนการใช้งบประมาณเพื่อลงทุนในแต่ละครั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

จากประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดปทุมธานีทั้ง 3 ด้านอันประกอบไปด้วย 1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานสู่ตลาดสากล 2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระดับการท่องเที่ยวนิยมเชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานการบริการ และ 3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของสังคม อันจะนำไปสู่การจัดทำโครงการเพื่อพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการไปสู่การขอรับรองมาตรฐานจากส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี และกลุ่มเครือข่ายร่วมพัฒนาผู้ประกอบการ จากการวิเคราะห์ปัญหาที่พบจากการลงพื้นที่ สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการขับเคลื่อน และวางแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการในปัจุบันประมาณถัดไป ด้วยกัน 2 ประการ คือ

ประการแรก การบริหารเชิงนโยบาย

การมุ่งเน้นการบูรณาการในทุกภาคส่วน เพื่อศึกษาปัญหา และขับเคลื่อนเพื่อที่จะทราบถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการแก้ไข โดยกำหนดเป็นนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้ประกอบการได้อย่างแท้จริง โดยแนวทางในการการปฏิบัติ (สมบัติ อารงธัญวงศ์, 2550) ประกอบไปด้วย 4 ตัวแปร คือ

1. การสื่อสารข้อความ ควรมีการมอบหมาย และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ตลอดจนกำหนดบทบาทหน้าที่เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการภายใต้กรอบได้อย่างถูกต้อง

2. ทรัพยากร กำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการทั้งงบประมาณ ตัวบุคคลให้เพียงพอ โดยพิจารณาจากความชำนาญ ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทักษะของผู้ปฏิบัติ ควรมีการกำหนดทัศนคติในการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อป้องกันความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการทำงาน

4. โครงสร้างของระบบราชการ บางครั้งการปฏิบัติตามโครงสร้างก่อให้เกิดความล่าช้า ดังนั้นควรมีการกำหนดบทบาทเฉพาะตามพันธกิจเพื่อขับเคลื่อนให้โครงการต่างๆ สามารถดำเนินการได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ประการที่สอง การเตรียมความพร้อมในรูปแบบของการกำหนดภาพอนาคต

กระบวนการในการมองอนาคตที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร เช่น การวิเคราะห์ การคาดการณ์ ตลอดจนอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความพร้อมรองรับกับสถานการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น (สถาบันการมองอนาคต นวัตกรรม, 2562: 13-27) อันประกอบไปด้วย

2.1 มุมมองต่ออนาคต คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จัดทำข้อเสนอของโครงการ เพื่อรองรับต่อสถานการณ์ และนโยบายการขับเคลื่อนของภาครัฐ

2.2 การกำหนดระยะต่อการวางแผน จะช่วยให้คณะทำงานสามารถลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง และกิจกรรมที่มีความสำคัญ เพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณในการสนับสนุน

2.3 การตัดสินใจร่วมกัน การดำเนินงานต้องเน้นที่การตัดสินใจร่วมกันกับทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในอนาคต

การกำหนดแนวทาง และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการมองอนาคตแล้ว สิ่งหนึ่งที่ต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนร่วมดำเนินการ คือ การวิเคราะห์ คาดการณ์ และอธิการการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับภาพธุรกิจในอนาคตที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในแบบที่พึงประสงค์

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานไม่เกิดความซับซ้อน ตลอดจนใช้งบประมาณ เวลา และกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเสนอเป็นแนวทางในการดำเนินการ คือ 1) การแสวงหาแหล่งงบประมาณ 2) การสำรวจความพร้อมผู้ประกอบการเพื่อวางแผนการขับเคลื่อน 3) การส่งเสริมองค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพกำลังคน และ 4) การจัดหาพันธมิตร และเครือข่ายร่วมพัฒนา โดยสรุปเป็นรูปภาพผลการวิเคราะห์ดังนี้

ภาพที่ 1 ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการสู่การขอรับรองมาตรฐาน

การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอาหารเพื่อเข้าสู่การขอรับรองมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายในการขับเคลื่อนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ 1) การแสวงหางบประมาณ 2) การสำรวจความพร้อมผู้ประกอบการเพื่อวางแผนการขับเคลื่อน 3) การส่งเสริมองค์ความรู้ และ 4) การหาพันธมิตรร่วมกันขับเคลื่อน ซึ่งจากแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้ร่วมพัฒนา และนำไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการขององค์กรในปีงบประมาณต่อไป

บรรณานุกรม

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด (2562). แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ 2563. สำนักงานจังหวัดปทุมธานี.
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด (2565). แผนปฏิบัติราชการประจำปี งบประมาณ 2565 จังหวัดปทุมธานี. สำนักงานจังหวัดปทุมธานี.
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด (2565). แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2566 – 2570.สำนักงานจังหวัดปทุมธานี.
- กลุ่มนโยบายและแผนงาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี (2565). แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมระดับจังหวัด พ.ศ. 2566-2570 จังหวัดปทุมธานี. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2550). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิธิวดี สมบูรณ์ (2565). SMECONNEXT เชื่อมคน เชื่อมเอสเอ็มอี เชื่อมโลก. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. Volume 4: February/April 2022.
- พิมพ์นิภา หิรัญย์สร (2565).Food focus Thailand. June 2022 Vol.17 No.195
- สถาบันการมองอนาคตนวัตกรรม (IFI) (2562). เครื่องมือการมองอนาคต. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สำนักงานคลังจังหวัดปทุมธานี (2565). รายงานปรมาณการเศรษฐกิจจังหวัดปทุมธานี ปี 2565. แหล่งที่มา <https://www.cgd.g.th/ptt>. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2565.
- สำนักงานคลังจังหวัดปทุมธานี (2565). รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดปทุมธานี ประจำเดือน เมษายน 2565. แหล่งที่มา <http://ptt@cgd.go.th>. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2565.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2565). SMECONNEXT เชื่อมคน เชื่อมเอสเอ็มอี เชื่อมโลก. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. Volume 5: May/July 2022.